

Aşağıdaki sorularımın, **Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

24 Temmuz 2026 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde Cengiz Topel Caddesi üzerindeki Onur Market kavşağında, kaldırıma sıfır ve yüksek hızla seyreden zırhlı bir aracın 17 yaşındaki Elanur Kına'ya çarpması sonucu ağır yaralanması, Hakkâri ve bölge kentlerinde zırhlı araçların sivil yaşam üzerindeki tehdidini bir kez daha ortaya koymuştur. Ayağı kırılan ve kafa travması geçiren Elanur'un yanı sıra annesinin de aracın altında kalmaktan son anda kurtulması, olayın basit bir trafik kazası olarak değerlendirilemeyeceğini göstermektedir.

İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi'nin 7 Haziran 2023 tarihli verilerine göre, Kürtlerin çoğunlukta yaşadığı bölge kentlerinde son 15 yılda zırhlı araçlar ve kolluk hâkimiyetindeki araçların karıştığı 82 olayda 21'i çocuk 44 yurttaş yaşamını yitirmiş, 23'ü çocuk 94 yurttaş yaralanmıştır. Bu tablo, bölge kentlerinde süreklilik kazanmış yapısal bir güvenlik ve kamu yönetimi pratiğine işaret etmekte; sorunun münferit olaylar üzerinden değil, sistematik ve yapısal boyutlarıyla ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Hakkâri ve Yüksekova'da kent merkezlerinin, mahallelerin ve gündelik yaşam alanlarının askeri ve zırhlı araçların yoğun kullanımına açık tutulması; çocukların okula, yurttaşların işine ve evine giderken bu araçların yarattığı riskle karşı karşıya bırakılması, yaşam hakkı ve kamu güvenliği açısından ciddi bir sorundur. Güvenlik amacıyla kullanılan kamu gücünün kendisinin yurttaşların yaşamını tehlikeye atması, güvenlik politikalarının meşruiyetini tartışmalı hale getirmektedir. Sorunun bir diğer boyutu ise cezasızlıktır. Zırhlı araçların karıştığı ölüm ve yaralanmalarda sorumluların etkili biçimde soruşturulmaması, kamu görevlilerinin idari ve adli sorumluluklarının etkin biçimde işletilmemesi ve benzer olayların tekrarını önleyecek tedbirlerin alınmaması, cezasızlığı kurumsallaştıran bir mekanizma yaratmaktadır. Hukuk devletinde kamu görevlileri de hukuk karşısında hesap verebilir olmalı; yaşam hakkını ihlal eden veya tehlikeye atan eylemler etkin, bağımsız ve tarafsız biçimde soruşturulmalıdır.

Bu mesele, aynı zamanda Barış ve Demokratik Toplum sürecinin de önemli bir boyutudur. Kalıcı barış, yalnızca çatışmanın sona ermesiyle değil, güvenlikçi ve askeri paradigmanın gündelik yaşam alanlarındaki izlerinin ortadan kaldırılmasıyla mümkündür. Zırhlı araçların kent merkezlerinde ve sivil yaşam alanlarında olağanlaştırılması yerine, güvenlik politikalarının sivilleştirilmesi; çocukların, kadınların ve tüm yurttaşların kendilerini özgür ve güvende hissedebilecekleri bir kamusal alanın inşa edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, Hakkâri başta olmak üzere bölge kentlerinde zırhlı araçların karıştığı ölüm ve yaralanmaların tüm yönleriyle araştırılması; bu olaylarda sorumluluğu bulunan kamu görevlileri hakkında yürütülen soruşturmaların ve yargı süreçlerinin, verilen takipsizlik ve kovuşturmayla yer olmadığı kararlarının, mahkûmiyetlerin yanı sıra görevden uzaklaştırma ve disiplin işlemlerinin

bütünlüklü biçimde ortaya konulması gerekmektedir. Yurttaşların yaşam hakkının güvenlik politikalarının gölgesinde bırakılmaması, kamu gücünü kullananların hukuk önünde hesap verebilirliğinin sağlanması ve cezasızlık pratiğinin sonlandırılması, hukuk devletinin ve demokratik toplum düzeninin temel gereklerindendir.

Bu bağlamda;

1. 24 Temmuz 2026 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde 17 yaşındaki Elanur Kına'nın ağır yaralanmasına neden olan olayda kullanılan zırhlı aracın Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine kayıtlı olup olmadığı ve aracın hangi kurum veya birliğin kullanımında bulunduğu açıklanacak mıdır?
2. Hakkâri ve bölge kentlerinde son 10 yıl içerisinde Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin kullandığı zırhlı araçların karıştığı kaç olay meydana gelmiş; bu olaylarda kaç yurttaş yaşamını yitirmiş ve kaç yurttaş yaralanmıştır?
3. Söz konusu olaylarda kaç askeri personel hakkında idari veya disiplin soruşturması yürütülmüş, kaç personel görevden uzaklaştırılmış veya açığa alınmış ve kaç personel hakkında disiplin cezası uygulanmıştır?
4. Son 10 yıl içerisinde askeri zırhlı araçların karıştığı ölüm ve ağır yaralanma olaylarından kaçında adli soruşturma ve kovuşturma yürütülmüş; kaç personel yargılama sonucunda mahkûm edilmiştir?
5. Askeri zırhlı araçların karıştığı ölüm ve yaralanma vakalarından kaçında soruşturma takipsizlikle veya kovuşturmayla yer olmadığı kararıyla sonuçlanmış, kaç olayda herhangi bir adli veya idari yaptırım uygulanmamıştır?
6. Hakkâri ve bölge kentlerinde nüfus yoğunluğu ve yaya hareketliliği yüksek kent merkezlerinde askeri zırhlı araçların kullanımına ilişkin özel güvenlik, hız ve güzergâh kuralları uygulanmakta mıdır? Bu kuralların ihlali halinde hangi yaptırımlar öngörülmektedir?
7. Askeri amaçlarla kullanılan zırhlı araçların sivil yaşam alanlarından, kent merkezlerinden ve çocukların yoğun olarak bulunduğu okul ve mahalle çevrelerinden uzaklaştırılması veya kullanımının sınırlandırılması konusunda Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
8. Hakkâri ve bölge kentlerinde güvenlik politikalarının sivilleştirilmesi ve Barış ve Demokratik Toplum süreci kapsamında askeri araçların gündelik yaşam alanlarındaki görünürlüğünün ve kullanımının azaltılması konusunda bir politika değişikliği öngörülmekte midir?
9. Zırhlı araç kullanan askeri personelin şehir içi sürüş, yaya güvenliği, çocukların korunması ve kent içi trafik kuralları konusunda düzenli ve zorunlu eğitimlerden geçirilmesine ilişkin bir uygulama bulunmakta mıdır? Bu eğitimlerin denetimi nasıl yapılmaktadır?
10. Hakkâri ve bölge kentlerinde zırhlı araçların karıştığı olaylarda ortaya çıkan ölüm ve yaralanmaların bütüncül biçimde incelenmesi, sorumluların belirlenmesi ve cezasızlığın önlenmesi amacıyla geçmiş olayları da kapsayan bağımsız ve kapsamlı bir idari inceleme başlatmayı planlıyor musunuz?